

IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv

1. Státní finanční aktiva a pasiva

Vývoj státních finančních aktiv a pasiv charakterizují následující údaje:

Tabulka č. 83: Vývoj státních finančních aktiv a pasiv (mld. Kč)

	S t a v k		Změna za 1. pololetí 2014 (+,-)
	31.12.2013	30.6.2014	
1. Prostředky státu na bankovních účtech SFA	96,0	82,4	-13,6
2. Pohledávky státu vůči zahraničí vč.pohledávek z deblokací	23,2	23,3	+0,1
3. Pohledávky státu vůči tuzemsku z NFV a realizovaných záruk	4,6	4,6	-
4. Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	89,3	89,5	+0,2
z toho : převedené z České konsolidační agentury	2,2	1,5	-0,7
5. Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	255,6	275,4	+19,8
Státní finanční aktiva celkem	468,7	475,2	+6,5
1. Závazky z emise státních dluhopisů	1 611,9	1 604,7	-7,2
v tom: v držbě u domácích bank	574,4	611,2	+36,8
v držbě u ostatních tuzemských subjektů	520,6	529,8	+9,2
v držbě u zahraničních subjektů	193,2	188,3	-4,9
zahraniční emise	323,7	275,4	-48,3
2. Přímé a nepřímé závazky státu vůči zahraničí	71,5	66,9	-4,6
v tom: přímé vládní závazky vůči zahraničí (úvěry od EIB)	71,5	66,9	-4,6
směnky k úhradě účasti u mezinárodních bank a fin. institucí	0,0	0,0	-
3. Závazky z nesplaceného upsaného kapitálu	73,4	73,8	+0,4
Státní finanční pasiva celkem	1 756,8	1 745,4	-11,4
Rozdíl státních finančních aktiv a pasiv	-1 288,1	-1 270,2	-17,9

Zdroj: MF

Celkový záporný rozdíl státních finančních aktiv a pasiv dosáhl k 30.6.2014 úrovně cca 1 270,2 mld. Kč. Vykázaný pokles tohoto záporného rozdílu v rozsahu 17,9 mld. Kč je na jedné straně odrazem mírného poklesu zadluženosti z titulu emisí státních dluhopisů (o cca 7,2 mld. Kč) a přímých závazků vůči zahraničí (o cca 4,6 mld. Kč), na straně druhé lehkého zvýšení stavu státních finančních aktiv (o 6,5 mld. Kč). To se týká především zvýšení hodnoty pohledávek z depozitních operací (o 11,8 mld. Kč) a z držby krátkodobých cenných papírů z finančního investování (nárůst o 8,0 mld. Kč), realizovaného na účtech Řízení likvidity státní pokladny a částečně i na jaderném účtu. Zvýšil se rovněž stav volných peněžních prostředků, uložených na korunových účtech státních finančních aktiv (o 9,1 mld. Kč), a to především na účtu, kde byly v průběhu 1. pololetí 2014 kumulovány peněžní prostředky získané z emisí státních dluhopisů. Naopak stav euroúctu dluhové služby, z něhož byly hrazeny platby v eurech, vykázal k 30.6.2014 nulový zůstatek, což znamenalo celkový pokles o 22,7 mld. Kč. Z hlediska posuzování celkové finanční pozice státu současně nelze opominout ani záporný stav účtu Řízení likvidity státní pokladny (který však není součástí státních finančních aktiv) v řádu 195 mld. Kč, který odráží výše zmíněné finanční investování se zástavou poukázek ČNB a státních pokladničních poukázek.

2. Operace s peněžními prostředky státu v tuzemsku

Příjmové a výdajové operace státního rozpočtu, kryté peněžními prostředky bankovních účtů SFA, se týkají rozpočtové kapitoly 397 - OSFA, přesunů z této kapitoly do jiných rozpočtových kapitol formou rozpočtových opatření, prostředků z přímých dlouhodobých úvěrů přijatých ze zahraničí a některých dalších příjmových a výdajových operací, probíhajících na účtech SFA.

Za 1. pololetí roku 2014 ve srovnání se skutečností stejného období předchozího roku charakterizují tyto rozpočtové i mimorozpočtové operace údaje uvedené v následující tabulce:

Tabulka č. 84: Operace s peněžními prostředky SFA (mil. Kč)

	Skutečnost za 1.pololetí 2013	Skutečnost za 1.pololetí 2014	Index 2014/2013 %
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	6 354	9 017	141,9
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	1 621	1 379	85,1
ostatní příjmové operace SFA	4 733	7 638	161,4
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	1 504	1 994	132,6
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	60	98	163,5
přesuny z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	272	320	117,7
ostatní výdajové operace SFA	1 172	1 576	134,5
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem	4 850	7 023	144,8
z toho: za kapitolu OSFA vč. přesunů do jiných kapitol	1 290	961	74,5
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	-4 850	-7 023	144,8
v tom: z prostředků účtů SFA	-1 290	-961	74,5
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	0	0	-
z emisí státních dluhopisů	-3 561	-6 062	170,2

Zdroj: MF

U operací za kapitolu OSFA včetně přesunů do jiných kapitol, realizovaných formou rozpočtových opatření, bylo dosaženo přebytku v rozsahu 961,3 mil. Kč, což bylo odrazem výrazně vyšších příjmů při současné nižší úrovni čerpání, a to jak přímých výdajů, tak přesunů.

Příjmy kapitoly OSFA ve výši 1 379,4 mil. Kč představovaly plnění na 43,0 % ročního rozpočtu, k čemuž přispěly zejména objemově významné příjmy z finančního investování na jaderném účtu (celkem 528,0 mil. Kč) a odvody od původců radioaktivních odpadů (celkem 788,4 mil. Kč), v menší míře pak příjmy z dividend (44,5 mil. Kč).

Přímé výdaje rozpočtové kapitoly OSFA v 1. pololetí 2014 dosáhly hodnoty 98,1 mil. Kč, což tvoří pouhých 6,0 % rozpočtované částky. Standardní položkou byly výdaje na financování činnosti Správy úložišť radioaktivního odpadu (SÚRAO) v rozsahu 78 mil. Kč. Investiční dotace ve výši 11 mil. Kč byla poskytnuta městu Litvínov na revitalizaci zámku Valdštejnů v Litvínově. Pro restituční úhrady zemědělského majetku byla uvolněna záloha 3 mil. Kč. Část výtěžku z likvidace státních podniků Kovohutě Děčín a Stavofinal Hradec Králové v celkové výši 6,1 mil. Kč, nesprávně odvedená zakladatelem do státních finančních aktiv, byla převedena na zvláštní privatizační účet Ministerstva financí.

U převážné části rozpočtovaných výdajových položek nedošlo k přímým výdajům, ale k přesunům práva čerpání účelových prostředků SFA na krytí příslušných výdajů realizovaných v jiných rozpočtových kapitolách. Tyto přesuny z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol formou rozpočtových opatření se tak na celkových výdajích podílely částkou 320 mil. Kč, což proti schválenému rozpočtu představuje plnění na 29,4 %. Největší podíl připadl na kapitolu Ministerstvo zemědělství z titulu financování vodohospodářských akcí (220 mil. Kč) včetně akce Nové Heřminovy (40 mil. Kč). Z položky na financování akcí v rámci programů ve veřejném zájmu byl realizován přesun 100 mil. Kč do kapitoly Ministerstva kultury na programy související se zánikem věcných břemen na restituovaném majetku.

Výrazné přebytkové saldo příjmů a přímých výdajů kapitoly OSFA ve výši 1 281 mil. Kč, stejně jako celkové saldo po zahrnutí přesunů do jiných kapitol v rozsahu 961 mil. Kč, které fakticky znamenalo nárůst prostředků na depozitních bankovních účtech SFA z minulých let, se promítlo ve financování celkového salda operací SFA. Financování transferovaných výdajů je přitom oproti hodnotě vykazované k pololetí roku 2013 vyšší o cca 48 mil. Kč, tj. o 17,7 %.

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace na účtech SFA, došlo u příjmových operací v celkové výši 7,6 mld. Kč zejména k inkasu alikvotních úrokových výnosů (celkem 0,8 mld. Kč) a úrokových premií z emisí SDD, které byly realizovány v částce přesahující 4,7 mld. Kč, což je oproti 1. pololetí 2013 hodnota o 0,5 mld. Kč vyšší. Určitý nárůst premií byl způsoben zesílením dopadu znovuotevírání emisí SDD z minulých let s relativně vyšší kuponovou sazbou, které při relativně nízkých výnosech do splatnosti, generovaly významné příjmy. Zbývající část ostatních příjmových operací se týká především vypořádání některých plateb s euroúčtem dluhové služby. U výdajových operací, realizovaných ve výši cca 1,2 mld. Kč, se jednalo o úhrady splátek diskontovaných úroků SPP a SDD. Z účtu státních finančních aktiv, na kterém se soustřeďují prostředky z úvěrů přijatých od EIB, byl realizován dočasný převod nevyužitých prostředků ve výši 364 mil. Kč.

Přehled o financujících operacích, které byly za 1. pololetí 2014 realizovány na korunových účtech SFA, podává v porovnání se skutečností za stejné období roku 2013 následující tabulka:

Tabulka č. 85: Financující operace na korunových účtech SFA (mil. Kč)

	Skutečnost za 1. pololetí 2013	Skutečnost za 1. pololetí 2014
1. Revolvingové a jiné emise SPP	-27 470	-22 747
2. Peněžní prostředky z tuzemských emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	98 779	118 575
3. Zahraniční emise dlouhodobých státních dluhopisů	0	-48 824
4. Splátky jistiny tuzemských střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-62 898	-54 652
5. Peněžní prostředky z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	0	0
6. Splátky jistiny dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	-1 702	-4 555
7. Změna stavu krátkodobých prostředků na účtech SFA	-14 884	-9 058
8. Operace finančního investování (- převaha nákupu cenných papírů)	-1 261	-1 241
9. Ostatní financující operace	4 586	15 479
Celkem financující operace na depozitních účtech SFA	-4 850	-7 023

Zdroj: MF

Výše uvedené údaje potvrzují převažující podíl peněžních prostředků z emisí tuzemských státních dluhopisů k zajištění předstihového krytí očekávaného zvyšování schodku státního rozpočtu ve druhé polovině roku 2014. To je zřejmé zejména z vazby mezi prostředky z emisí

střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů a změnou (nárůstem) stavu krátkodobých depozit SFA. Prostředky z emisí SDD, snížené o splátky emisí SDD, nadále stále významněji převyšují saldo čerpání a splátek SPP, přičemž v 1. pololetí 2014 bylo u SPP dosaženo dokonce převahy splátek, a to o cca 22,7 mld. Kč. Co se týká přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, tj. konkrétně úvěrů poskytovaných Evropskou investiční bankou, nedošlo v 1. pololetí 2014 k čerpání nových tranší ani k uvolnění prostředků, transferovaných do příslušných kapitol státního rozpočtu ke krytí výdajů na jednotlivé infrastrukturální programy. Splátky jistin těchto úvěrů dosáhly úhrnné výše 4,6 mld. Kč.

Jak již bylo uvedeno výše, volné krátkodobé peněžní prostředky nad úroveň krytí rozpočtového schodku umožnily v rámci řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny provádět finanční investování na účtech Řízení likvidity státní pokladny, a to zejména reverzními repo operacemi. Za 1. pololetí 2014 dosáhly celkové příjmy z řízení likvidity cca 143 mil. Kč.

Na jaderném účtu SFA byly v 1. pololetí 2014 postupně proinvestovány prostředky v rozsahu 55 023,6 mil. Kč, a to formou repo operací se zajištěním státními pokladničními poukázkami a poukázkami ČNB. Do těchto krátkodobých instrumentů finančního trhu tak bylo postupně investováno cca 45,1 mld. Kč z vlastních peněžních prostředků jaderného účtu a také téměř 10 mld. Kč získaných formou zápůjčních facilit, zajištěných dlouhodobými státními dluhopisy z portfolia jaderného účtu. Celkový výnos z krátkodobého finančního investování, inkasovaný na jaderný účet v uvedeném období (bez narostlého úroku), činil 2,1 mil. Kč. Z této částky připadá na výnosy z repo operací celkem 1,3 mil. Kč a na výnosy z investování do SPP 0,8 mil. Kč. Dne 31. března 2014 nastala splatnost střednědobých státních dluhopisů o celkové jmenovité hodnotě 3 092,1 mil. Kč, které byly nakoupeny z portfolia Ministerstva financí v roce 2013 v pořizovací ceně 3 173,1 mil. Kč. Po vypořádání příslušných premií a očištění od uhrazených AÚV činil dosažený výnos cca 4,0 mil. Kč. V dubnu a květnu byly na jaderný účet připsány výplaty ročních kuponů z dalších držených SDD, které představovaly celkový výnos ve výši 521,9 mil. Kč. K datu 30.6.2014 bylo portfolio jaderného účtu tvořeno ze 70,4 % středně a dlouhodobými státními dluhopisy (SDD) a 29,6 % připadalo na repo operace.

V souladu s ustanovením § 36 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech je ve státních finančních aktivech zřízen účet Rezervy pro důchodovou reformu (důchodový účet), na kterém jsou soustředěny zejména rozdíly z příjmů a výdajů připadajících na důchodové pojištění. V 1. pololetí 2014 byly v souladu s investiční strategií volné peněžní prostředky ponechány na důchodovém účtu. Tyto prostředky se tak staly součástí souhrnného účtu státní pokladny s pozitivním dopadem na řízení likvidity a státního dluhu. Portfolio důchodového účtu bylo k 30. 6. 2014 tvořeno výhradně peněžními prostředky ve výši cca 22,6 mld. Kč, nárůst o 44,5 mil. Kč oproti stavu k 31. 12. 2013 představovaly dividendy inkasované na důchodový účet dle příslušných usnesení vlády.

3. Státní zahraniční pohledávky

Přestože stav pohledávek vůči zahraničí v absolutním vyjádření vzrostl o téměř 153 mil. Kč, jejich podíl na celkovém objemu státních finančních aktiv se v 1. pololetí 2014 mírně snížil na 4,9 %, což bylo ovlivněno výhradně zvýšením celkového stavu státních finančních aktiv. Do kategorie zahraničních pohledávek byla až do nabytí účinnosti zákona č. 465/2011 Sb. zahrnována rovněž pohledávka státu ve výši cca 1,3 mld. Kč za iránskou státní společností APPI z titulu státní záruky realizované z prostředků rozpočtové kapitoly 398 - VPS. Na základě zákona č. 465/2011 Sb., kterým byl změněn zákon č. 218/2000 Sb.

o rozpočtových pravidlech České republiky, byla tato pohledávka ze státních finančních aktiv vyjmuta.

Tabulka č. 86: Státní zahraniční pohledávky (mil. Kč)

	Státní zahraniční pohledávky	v tom :					
		pohledávky z vládních úvěrů	podíl v %	převzaté zahraniční pohledávky	podíl v %	pohledávky za deblokátory	podíl v %
Stav - k 31.12.2013	23 160,0	15 974,3	69,0	6 414,4	27,7	771,3	3,3
- k 30.6.2014	23 312,5	16 039,2	68,8	6 483,5	27,8	789,8	3,4
Změna stavu za 1. pololetí (+, -)	+152,5	+64,9	42,5	+69,1	45,1	+18,5	12,4
z toho : vyúčtované kursové rozdíly	+162,8	+108,7	66,8	+46,8	28,7	+7,3	4,5

Zdroj: MF

Celkově došlo ke zvýšení stavu zahraničních pohledávek státu o 152,5 mil. Kč, což představovalo nárůst o 0,7 %. Po eliminování vlivu kursových rozdílů se u jednotlivých bloků zahraničních pohledávek jednalo o následující operace.

U vládních pohledávek se úhrady v celkovém objemu 75,3 mil. Kč týkaly částky, inkasované na základě dohody o splácení dluhu, uzavřené mezi Českou republikou a Irákem. Současně došlo k navýšení stavu pohledávek o téměř 31,4 mil. Kč v návaznosti na vyúčtování připsaných úroků, z toho 31,3 mil. Kč u pohledávky vůči Iráku a 37 tis. Kč u pohledávky vůči Kubě. V květnu 2014 byla podepsána mezivládní dohoda o konsolidaci soudánského dluhu, jejíž součástí bylo rovněž zastavení úročení a fixace evidované výše dluhu Republiky Súdán.

U zahraničních pohledávek převzatých od ČSOB nebyly realizovány žádné splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu. Navýšení pohledávky o 22,3 mil. Kč představovaly připsané úroky, z čehož na Irán připadlo 20,5 mil. Kč a na Kubu 1,8 mil. Kč.

Obdobná situace nastala v 1. pololetí 2014 u pohledávek za deblokátory, kde vlivem připsaných úroků došlo k navýšení pohledávky v případě BMC Agro-industry, a.s. o 9,4 mil. Kč a v případě společnosti Lanatex o 1,8 mil. Kč.

4. Majetkové účasti státu u mezinárodních a tuzemských společností

Stav majetkových účastí státu u mezinárodních a tuzemských společností vzrostl oproti stavu ke 31.12.2013 o cca 0,2 mld. Kč. Uvedený přírůstek představují výhradně změny ve výši majetkových podílů České republiky u mezinárodních bankovních institucí (0,9 mld. Kč) včetně dopadů z vyúčtovaných kursových rozdílů (0,2 mld. Kč). Naopak snížení stavu o cca 0,7 mld. Kč se týkalo majetkových účastí převzatých po bývalé ČKA. Vlivem převažujícího nárůstu celkového stavu státních finančních aktiv došlo současně k poklesu podílu majetkových účastí na celkovém stavu SFA z 19,0 % na 18,8 %.

Tabulka č. 87: Majetkové účasti státu u mezinárodních bank (mil. Kč)

	stav k 31.12.2013	změna podílu	kursové rozdíly	stav k 30.6.2014
Celkem u mezinárodních bank	82 116,3	677,4	239,4	83 033,1
v tom :				
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	7 023,8	-	6,4	7 030,2
Evropská investiční banka	50 773,8	-	46,3	50 820,1
Rozvojová banka Rady Evropy	1 180,3	-	1,1	1 181,4
Mezinárodní investiční banka	3 444,6	-	3,1	3 447,7
Mezinárodní banka hospodářské spolupráce	1 316,4	-	1,2	1 317,6
Instituce Světové banky	18 377,4	677,4	181,3	19 236,1
z toho IBRD	17 195,4	677,4	169,9	18 042,7

Zdroj: MF

Česká republika má v rámci navýšení kapitálu Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj právo upsat akcie v celkové hodnotě 203 269 975 USD, přičemž splatných je 6 %, tj. 12 196 198,50 USD. V lednu 2014 byl proveden úpis 276 kusů akcií a současně uhrazena třetí z pěti splátek v hodnotě téměř 2 mil. USD. Výše upsaného kapitálu se zvýšila na 897,6 mil. USD, což k 30.6.2014 představovalo 18,0 mld. Kč.

Vláda České republiky odsouhlasila svým usnesením č. 218 ze dne 2. dubna 2014 změnu příslušnosti hospodařit s akciemi společnosti Explosia, a.s., převedenými z bývalé České konsolidační agentury. Na základě Zápisu o změně příslušnosti hospodařit s majetkem státu byly akcie v pořizovací ceně 719,5 mil. Kč (jmenovitá hodnota akcií činí 1,4 mld. Kč), dosud spravované Ministerstvem financí, převedeny na Ministerstvo průmyslu a obchodu. Společnost Porcelán Holding a.s., vedená mimo SFA v podrozvahové evidenci, byla v únoru 2014 po ukončení likvidace vymazána z obchodního rejstříku.

Tabulka č. 88: Závazky z nesplaceného upsaného kapitálu (mil. Kč)

	stav k 31.12.2013	změna podílu	kursové rozdíly	stav k 30.6.2014
Celkem u mezinárodních bank	73 439,1	112,9	212,8	73 764,8
v tom :				
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	5 558,8		5,0	5 563,8
Evropská investiční banka	47 292,5	-523,9	42,9	46 811,5
Rozvojová banka Rady Evropy	1 049,3		0,9	1 050,2
Mezinárodní investiční banka	2 611,5		2,4	2 613,9
Mezinárodní banka hospodářské spolupráce	632,2		0,6	632,8
Instituce Světové banky	16 294,8	636,8	161,0	17 092,6
z toho IBRD	16 158,0	636,8	159,6	16 954,4

Zdroj: MF

U závazků z titulu upsaného a nesplaceného kapitálu, které se týkají podílů státu u mezinárodních finančních institucí, došlo oproti stavu vykazovanému k 31.12.2013 k jejich nárůstu o 0,3 mld. Kč. V 1. čtvrtletí 2014 byla uhrazena již druhá splátka podílu České republiky na navýšení kapitálu Evropské investiční banky, které vstoupilo v platnost od 1.1.2013, což znamenalo snížení závazku z tohoto titulu o 19,1 mil. EUR, tj. o cca 0,5 mld. Kč. Po zmíněném navýšení upsaného kapitálu České republiky u Mezinárodní banky pro

obnovu a rozvoj a provedené úhradě ve výši 2,0 mil. USD se závazek z nesplacené části upsaného kapitálu zvýšil o cca 0,6 mld. Kč. Zbývající nárůst těchto závazků o 0,2 mld. Kč byl důsledkem vyúčtovaných kursových rozdílů v souvislosti s vývojem směnného kursu Kč vůči EUR a USD. Podíl nesplaceného kapitálu na celkovém vykazovaném stavu státních finančních pasiv tak zůstal na úrovni 4,2 %.

Příjmy z titulu správcovství majetkových účastí státu byly inkasovány v kapitole 397 - OSFA v úhrnné výši 44,5 mil. Kč, což u této položky představuje 22,2 % rozpočtované částky. Jednalo se o dividendy vyplývající z majetkové účasti státu ve společnosti E.ON, AG ve správě Ministerstva práce a sociálních věcí s určením pro důchodovou reformu v souladu s usnesením vlády č. 797 ze dne 25.8.2004.

5. Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Zákonem č. 465/2011 Sb. došlo v prosinci 2011 ke změně ustanovení § 36 odst. 2) zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech republiky. Do státních finančních aktiv tak již nejsou zahrnovány pohledávky z návratných finančních výpomocí poskytnutých z rozpočtové kapitoly 398 - VPS a pohledávky ze státních záruk realizovaných z rozpočtové kapitoly 398 – VPS.

Stav pohledávek státu z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí vedených ve státních finančních aktivech zůstal během 1. pololetí 2014 nezměněn na úrovni 4,6 mld. Kč. Tyto pohledávky se týkají výhradně státní půjčky poskytnuté na výstavbu plynovodu a související infrastruktury v rámci tzv. plynárenských VIA. V 1. pololetí 2014 nebyly z prostředků státních finančních aktiv poskytnuty žádné nové státní půjčky ani návratné finanční výpomoci.

Tabulka č. 89: Pohledávky ze státních půjček a návratných finančních výpomocí (mil. Kč)

	Stav k 31. 12. 2013	Nově poskytnuté	Splátky od dlužníků	Jiná změna stavu (+,-)	Stav k 30. 6. 2014
Státní půjčka na plynárenské VIA	4 566	-	-	-	4 566
NFV ze státních finančních aktiv	0	-	-	-	0
Státní půjčky a NFV úhrnem	4 566	-	-	-	4 566

Zdroj: MF

Ostatní pohledávky, definované ustanovením § 36, odst. 2), písm. d) rozpočtových pravidel tvoří především pohledávka z prodeje majetkového podílu státu ve společnosti Arcelor Mittal ve výši 1,9 mld. Kč a pohledávka z tzv. trvalých záloh poskytnutých MZV na zajištění činnosti zastupitelských úřadů ve výši 450 mil. Kč.

V rámci podrozvahové evidence jsou mimo státní finanční aktiva vedeny pohledávky státu za organizacemi, kterým byly v roce 1991 ze státních prostředků poskytnuty zálohy na budoucí odkoupení splatných pohledávek za odběrateli v Iráku v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. Na základě rekonciliace pohledávek za iráckými odběrateli a dohody o náhradním plnění získaly poškozené organizace cenné papíry splatné v letech 2020 až 2036. Úhrnná hodnota pohledávky státu z tohoto titulu představuje hodnotu 1 417,7 mil. Kč. Obdobnou podrozvahovou položku mimo evidenci státních finančních aktiv tvoří pohledávky státu vůči bývalým organizacím zahraničního obchodu z titulu ziskového salda vzniklého při přepočtu devizových aktiv a pasiv v oblasti zahraničních pohledávek a závazků dle zákona č. 499/1990 Sb. ve výši 1 407,6 mil. Kč.

6. Stav a vývoj státních záruk

Během prvního pololetí roku 2014 došlo k mírnému poklesu vykazovaného stavu potenciálních závazků státu z poskytnutých státních záruk, a to z celkové hodnoty 179,9 mld. Kč na hodnotu 175,0 mld. Kč.

Tabulka č. 90: Vývoj státních záruk (mil. Kč)

	státní záruky celkem	v tom :		
		standardní státní záruky	nestandardní státní záruky	záruky ze zákona č.77/2002 Sb.
Stav k 31.12.2013	179 861,8	19 152,1	160 709,7	0,0
Poskytnutí nových státních záruk	-	-	-	-
Čerpání nových tranší úvěrů	491,2	-	491,2	-
Vyúčtování úroků a poplatků	323,3	323,3	-	-
Splátky úvěrů dlužníky	3 888,2	3 111,3	776,9	-
Realizace státních záruk	1 033,6	1 033,6	-	-
Úhrada ze státního rozpočtu	870,4	870,4	-	-
Jiná změna stavu státních záruk	-	-	-	-
Kursově rozdíly	69,8	20,5	49,3	-
Stav k 30.6.2014	174 953,9	14 480,6	160 473,3	0,0

Zdroj: MF

Celkový rozsah splátek státem zaručených úvěrů z vlastních zdrojů dlužníků představoval za 1. pololetí 2014 částku 3 888,2 mil. Kč. Splatnou jistinu ve výši 1 232,7 mil. Kč a úroky v úhrnné výši 30,4 mil. Kč ze zaručovaných úvěrů na nové vozy pořízené od společnosti EUROFIMA i splatnou část jistiny ve výši 140,6 mil. Kč z úvěru na pendolina uhradila akciová společnost České dráhy. ČMZRB uhradila splatnou část jistiny z úvěru poskytnutého EIB na program podpory vodohospodářských investic (111,1 mil. Kč). V návaznosti na realizaci rozhodnutí o navýšení základního kapitálu společnosti Kongresové centrum Praha, a.s. (dále KCP) úpisem nově emitovaných akcií ze strany Ministerstva financí v celkové jmenovité hodnotě 2 mld. Kč, splatila společnost KCP jistinu dluhopisů včetně úrokového kuponu v celkové hodnotě 58 151 500 EUR (tj. cca 1 596,5 mil. Kč).

Část splátek jistiny a úroků z úvěrů, za něž stát převzal záruku, byla v 1. pololetí 2014 provedena přímo ze státního rozpočtu, aniž by se fakticky jednalo o realizaci státních záruk, neboť příslušní dlužníci nebyli z tohoto titulu zavázáni státu. Tyto úhrady v celkové výši 870,4 mil. Kč se týkaly jmenovitě spláčení jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých v minulých letech na rozvojové projekty Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB. Ze státního rozpočtu tak byly uhrazeny splátky úvěrů na výstavbu dálnic (431,7 mil. Kč), program E- roads II (108,3 mil. Kč), opravy silnic (114,6 mil. Kč), odstranění povodňových škod (212,5 mil. Kč) a podporu vodohospodářských investic (pouze úroky ve výši 3,3 mil. Kč).

Vlastní realizace standardních státních záruk se uskutečnila ve výši 1 033,6 mil. Kč, přičemž 100% podíl představovaly výhradně splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti státní organizací České dráhy a na základě zákona č. 77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s. o. (dále SŽDC). Jednalo se o rozpočtové zajištění splátek všech účelových položek úvěrů, poskytnutých na výstavbu jak I. železničního tranzitního koridoru (442,4 mil. Kč), tak II. železničního tranzitního koridoru (591,2 mil. Kč).

Na změně stavu úvěrů krytých standardními státními zárukami se projevilo i vyúčtování kursových rozdílů v rozsahu cca 20,5 mil. Kč, které bylo odrazem především mírně oslabujícího směnného kurzu české koruny vůči EUR, v nichž je vedena převážná část garantovaných úvěrů, poskytnutých zahraničními bankami.

U nestandardních státních záruk, poskytnutých v souvislosti s řešením situace kolem zkrachovalé Investiční a poštovní banky, nedošlo za 1. pololetí 2014 k žádné úhradě ze státního rozpočtu.

V roce 2013 byla poskytnuta státní záruka na základě zákona č. 216/2013 Sb., o poskytnutí státní záruky České republiky na zajištění dlouhodobého úvěru České národní banky pro MMF. Záruka zní na jistinu půjček v souhrnné výši 2 530 mil. EUR plus úroky spojené s těmito půjčkami. K 30.6.2014 dosáhl celkový stav těchto garantovaných půjček (jsou průběžně čerpány a spláceny) 113,4 mil. XDR, tj. cca 3 522,8 mil. Kč. Předčasné splacení dlužných částek provedlo v 1. pololetí 2014 Irsko a částečně i Řecko.

Tabulka č. 91: Vývoj pohledávek z realizovaných státních záruk (mil. Kč)

	Stav pohledávek k 31.12.2013	Změny za 1. pololetí 2014		Stav pohledávek k 30.6.2014
		realizace záruk	jiné změny	
Správa železniční dopravní cesty, s.o.	1 053,6	1 033,6	-	2 087,2
Chepos Engineering, s.r.o.	848,3	-	8,7	857,0
Alumina Plant Project of Iran	1 270,1	-	13,1	1 283,2
VLT, a.s. (Zetor Brno, s.p.)	1 575,9	-	-	1 575,9
Kongresové centrum Praha, a.s.	160,7	-	-160,7	0,0
Mitas, a.s.	67,7	-	-22,6	45,1
Pohledávky z realizovaných standardních záruk	4 976,3	1 033,6	-161,5	5 848,4
Správa železniční dopravní cesty, s.o. (ze zákona č. 77/2002 Sb.)	0,0	-	-	0,0
Pohledávky z realizovaných záruk celkem	4 976,3	1 033,6	-161,5	5 848,4

Zdroj: MF

Stav pohledávek státu z realizovaných státních záruk vykázal v 1. pololetí 2014 nárůst o cca 872 mil. Kč, a to zejména vlivem realizace splátek státem zaručovaných úvěrů z prostředků státního rozpočtu při neschopnosti dlužníků hradit své závazky z vlastních zdrojů. Celková realizace státních záruk činila cca 1 034 mil. Kč a týkala se výhradně SŽDC. Vývoj stavu pohledávek státu z realizovaných státních záruk byl z menší části ovlivněn také kursovými dopady, a to v případě pohledávek za společnostmi Chepos Engineering, s.r.o. a za iránskou státní firmou APPI, které jsou od roku 2002 vedeny v USD. Vzhledem k poklesu kursu české koruny vůči USD se kursové rozdíly projevily zvýšením stavu pohledávek státu z tohoto titulu o 21,9 mil. Kč. Částečnou korekci představovaly úhrady pohledávek státu z titulu realizované státní záruky samotnými dlužníky. To se týkalo jednak splatné části pohledávky, kterou uhradila společnost Mitas, a.s. v celkové výši 22,6 mil. Kč (z toho 14 mil. Kč do příjmů kapitoly VPS a 8,6 mil. Kč do SFA) a jednak celé pohledávky vedené za KCP. Společnost KCP uhradila dlužnou částku ve výši 160,7 mil. Kč, která vznikla realizací státní záruky za dva úrokové kupony (splatné v letech 2012 a 2013) dluhopisů, emitovaných společností KCP v roce 1998.

Do státních finančních aktiv jsou na základě zákona č. 465/2011 Sb., kterým byl změněn zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech České republiky, zahrnovány pouze pohledávky státu z titulu státních záruk realizovaných z prostředků státních finančních aktiv. Jedná se konkrétně o část pohledávky vůči společnosti Mitas, a.s., která k 30.6.2014 činí 17,1 mil. Kč. Splátku za rok 2014 ve výši 8,6 mil. Kč uhradila společnost Mitas, a.s. v souladu s uzavřenou dohodou o narovnání na příslušný účet státních finančních aktiv z vlastních zdrojů.